

[Time: 3 Hours]

[Marks:100]

Please check whether you have got the right question paper.

- N.B: 1. Attempt any five questions.
2. All questions carry equal marks. (20 marks each.)

- 1) Write an essay on Burgess Contribution to urban sociology. (20)
- 2) Trace the development of urban studies in India. (20)
- 3) Elaborate in detail the case study of Mumbai in relation to the urban social structure. (20)
- 4) Examine suburbanization and satellite cities as a trend in urban growth. (20)
- 5) What do you mean by migration? Discuss how migration is responsible for the urban growth. (20)
- 6) Discuss the meaning and characteristics of slum, suggest various solutions to deal with the problems of slums. (20)
- 7) Describe the term dualistic labour system. Explain in your own words the nature of dualistic labour system in cities. (20)
- 8) Discuss the problems related to urban transport and the policies to deal with this crisis. (20)
- 9) Show how urban planning is necessary for proper growth of cities. Explain with reference to five year plan. (20)
- 10) Write short note on **any two**:- (20)
 - a) Wirth Theory
 - b) Urbanization in Colonial period
 - c) Global city
 - d) Water crisis

[वेळ: ३ तास]

[गुण: १००]

(मराठी रुपांतर)

- सूचना: १. कोणतेही पाच प्रश्न सोडवा.
२. सर्व प्रश्नांना समान गुण आहेत. (प्रत्येकी २० गुण)

- प्र.१ नागरी समाजशास्त्रासाठी बर्जेस चे योगदान यावर निबंध लिहा. (२०)
- प्र.२ भारतातील नागरी अध्ययनांच्या विकासाचा शोध घ्या. (२०)
- प्र.३ नागरी सामाजिक संरचना संबंदात मुंबईचे व्यष्टी अध्ययन सविस्तर स्पष्ट करा. (२०)
- प्र.४ नागरी वाढीची कल म्हणून उपनागरीकरण आणि सॅटेलाईट शहरांचे परीक्षण करा. (२०)
- प्र.५ स्थलांतर विषयी तुमचा अर्थ काय? नागरी वाढीसाठी स्थलांतर कसे जबाबदार आहे, यावर चर्चा करा. (२०)
- प्र.६ झोपडपट्टीचा अर्थ आणि वैशिष्ट्ये यांची चर्चा करा. झोपडपट्टीच्या समस्यांचे निराकरण करण्यासाठी विविध उपाय सुचवा. (२०)
- प्र.७ ड्युयालिस्टिक लेबर सिस्टिम ही संज्ञा स्पष्ट करा आणि शहरातील ड्युयालिस्टिक लेबर सिस्टिमचे स्वरूप तुमच्या शब्दात विशद करा. (२०)
- प्र.८ नागरी वाहतूक संबंधी समस्या आणि या अरिष्टाच्या निराकरणासाठीची धोरणे यावर चर्चा करा. (२०)
- प्र.९ शहरांच्या योग्य वाढीसाठी नागरी नियोजन कसे आवश्यक आहे हे पंचवार्षिक नियोजनाचा संदर्भ घेऊन स्पष्ट करा. (२०)
- प्र.१० कोणत्याही दोहोंवर थोडक्यात टीप लिहा. (२०)
- अ) वर्थचा सिद्धांत
ब) वसाहतिक कालखंडातील नागरीकरण
क) जागतिक शहरे
ड) पाण्याचे अरिष्ट
